

ULUSLARARASI MODEL ORMAN AĞI KAPSAMINDA MODEL ORMAN GELİŞTİRME: YALOVA MODEL ORMANI ÖRNEĞİ

Bu Araştırma Neden Yapıldı

Orman Genel Müdürlüğü (OGM) tarafından katılımcı bir yaklaşımla ormanların sürdürülebilir yönetimini sağlama politikası gereği, 2009 yılında Akdeniz Model Orman Ağı ile imzaladığı mutabakat zaptı çerçevesinde Yalova'da orman idaresinin öncülüğünde bir model ormanın kurulmasına karar verilmiştir. Bu kapsamda Yalovada kurulan Yalova Model Ormanı (YMO) mevcut durumunu incelemek ve geliştirilmesi için yapılması gereken şeyleri ortaya çıkarmak amacıyla bir araştırma projesi hazırlanmasına karar verilmiştir. Proje sonucunda elde edilecek çıktılar ile, hem YMO'nun problemlerinin çözümü ve geliştirilmesi hemde diğer model ormanlara yararlanmaları için veri üretilmesi hedeflenmiştir.

Ormanların tamamına yakınının devlete ait olduğu Türkiye'de organize olmuş paydaş gruplarından sürdürülebilir orman yönetimi için gönüllü katkısının alınması ve kırsal kalkınmaya katkı sağlanması ve gerekli mekanizmaların oluşturulması önemli bir konudur.

Hazırlanan bu proje ile; model ormanlarda paydaş katkısının ne şekilde alınacağı, organizasyonların nasıl yapılacağı, devlet kurumları ile mekanizmaların nasıl geliştirileceği gibi konularda önemli verilerin elde edilmesi amaçlanmıştır.

Nasıl Bir Yol İzlendi

Bu araştırmada Yalova Orman İşletm Müdürlüğü sınırları esas alınarak kurulmuş olan YMO sivil toplum kuruluşu ile ilgili olarak Sivil Toplum Endeksi Projesi (STEP) metodolojisi kullanılarak paydaş grupları ve Yalova halkı ile bir dizi çalışma yapılmıştır. Buna göre YMO'nun durumunu; yapı, ortam, değerler ve etki boyutu bakımından değerlendirmek için sivil toplum karosu oluşturulmuştur. Her bir boyut için oluşturulan gruplarla güçlü yönler, zayıf yönler, fırsatlar ve

tehditler (SWOT) kapsamında çalışma yapılmıştır. Yine yapılan çalışmada STEP kapsamında her bir boyut için SWOT matrisi oluşturularak stratejiler geliştirilmiştir.

Ne Bulundu

Araştırma sonuçlarına göre;

- 1) Paydaş grupları yeterince temsil edilmemekte ve Yalova halkı tarafından bilinmemektedir.
- 2) Mevcut organizasyon yapısı ile işlevini yerine getirememektedir. YMO için oluşturulan sivil toplum karosuna göre zayıf ve geliştirilmeye ihtiyaç duyan bir sivil toplum yapısı ortaya koymaktadır.
- 3) Başta orman idaresi olmak üzere çeşitli kişi, kurum ve kuruluşlarla ilişkilerinde sıkıntılar yaşanmaktadır.
- 4) Çalışmaların mevzuata yansıtılmaması nedeniyle kamu kurumları tarafından dikkate alınmamakta ve bu nedenle diğer kuruluşlar tarafından da yeterince önemsenmemektedir.
- 5) YMO dernek tüzüğü gereği ilgili gruplarını yer geniş yelpazede yer alabildiği tarafsız bir platform oluşturamamaktadır.

Ne Öneriliyor

- 1) YMO kuruluş organizasyonunun bütün paydaş gruplarını temsil edecek şekilde proje sonuçlarına göre yeniden yapılandırılması,
- 2) Mevcut dernek yapısının sorgulanması ve bu yapı ile devam edilecekse problemleri gidermeye yönelik tüzüğün hazırlanması,
- 3) Faaliyetlerin gerçekleştirilmesi ve izlenmesi amacıyla üst düzey yöneticilerin de yer alacağı bir yönlendirme komitesinin oluşturulması,
- 4) Model orman kavramı ve işlevlerinin mevzuata yansıtılması ve gerekli yönergelerin hazırlanması,
- 5) Tanıtımının sağlanması amacıyla kitle iletişim araçlarının etkili bir şekilde kullanılması.